

Dosarul nr. 3ra-951/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

31 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” împotriva Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” și s-a menținut hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă :

La 17 mai 2018, societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la 28 decembrie 2016, în urma procesului de reorganizare prin transformare, și-a schimbat forma juridică de organizare din societate pe acțiuni în societate cu răspundere limitată, iar toate activele și pasivele, de până la reorganizare, au rămas în proprietatea sa și după finalizarea reorganizării.

La 05 martie 2018, a depus la Serviciul cadastral teritorial Criuleni al Agenției Servicii Publice cererea nr. 3101/18/3711, prin care a solicitat consemnarea modificărilor denumirii și formei juridice de organizare a proprietarului bunurilor imobile incluse în Registrul bunurilor imobile nr. ***** și a drepturilor asupra lor, însă prin decizia din 16 martie 2018 a primit refuz din motiv că extrasul din Anexa nr. 1 la Actul de transmitere (transfer) al Petrom-Moldova din 24 noiembrie 2016 nu întrunește exigențele prevăzute de legislație pentru Actul de predare–primire al bunurilor persoanei juridice reorganizată, și anume: nu sunt indicate entitățile între care se face transmiterea, nu este prevăzută transmiterea, nu sunt identificate bunurile care se transmit.

La 03 aprilie 2018, s-a adresat Agenției Servicii Publice cu cerere prealabilă, solicitând anularea deciziei Serviciului cadastral teritorial Criuleni din 16 martie 2018 „Cu privire la refuzul înregistrării bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor” și

consemnarea schimbării denumirii și formei juridice de organizare a proprietarului bunurilor imobile în societate cu răspundere limitată „Petrom-Moldova”.

Cererea prealabilă a fost recepționată la 04 aprilie 2018, însă nici până în prezent nu a fost soluționată.

Consideră că ilegal i s-a refuzat consemnarea schimbării denumirii și formei juridice de organizare a proprietarului bunurilor imobile în societate cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” și a drepturilor asupra lor, neglijând astfel prevederile art. 70 alin. (5) din Codul civil, (până la modificările operate prin Legea privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative nr. 133 din 15 noiembrie 2018, în vigoare din 14 ianuarie 2019, cu unele excepții), care stipulează că, în cazul reorganizării persoanei juridice prin transformare, drepturile și obligațiile persoanei juridice reorganizate trec la noua persoană juridică în conformitate cu actul de transmitere.

Prin urmare, la transformarea persoanei juridice, drepturile și obligațiile persoanei juridice nu suportă modificări și nu trec de la una la alta, persoana juridică continuând să existe, însă într-o formă nouă și nu este necesar a fi întocmit un Act de transmitere.

Societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” s-a reorganizat dintr-o societate pe acțiuni, (anulându-și valorile mobiliare) și s-a transformat într-o societate cu răspundere limitată, (acțiunile fiind substituite prin părți sociale).

Toate activele și pasivele, fără excepții, au rămas în cadrul societății care și-a schimbat denumirea și forma juridică de organizare din întreprindere cu capital străin „Petrom Moldova” societate pe acțiuni în societate cu răspundere limitată „Petrom-Moldova”.

A menționat că în sensul dispozițiilor Codului civil, ale Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 02 aprilie 1997 și ale Hotărârii Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare „Cu privire la aprobarea, modificarea și abrogarea unor acte normative” nr. 43/9 din 03 august 2006, un Act de transmitere nu urmează să listeze careva bunuri, ci doar să facă o mențiune că la data reorganizării se transmit toate activele și pasivele.

A reiterat că este greșită alegația pârâtei precum că societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” nu ar fi vrut să prezinte careva acte în cadrul procedurii, or, la etapa depunerii cererii Serviciul cadastral teritorial Criuleni a acceptat actele prezentate.

Conform art. 41 alin. (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, dreptul asupra bunului imobil al persoanei juridice create prin reorganizarea unei alte persoane juridice se înregistrează în temeiul înscrierii privind succesiunea în drepturi din documentele de constituire ale noii persoane juridice și al actului de transmitere sau al bilanțului de repartitie, confirmat în modul stabilit.

Conform art. 29 alin. (2) din aceeași Lege, documentele ce confirmă drepturile se depun în două exemplare, după cum urmează: pentru actele juridice autentificate notarial și actele autorităților publice – originalul sau o copie legalizată și o copie simplă; pentru actele juridice în formă scrisă simplă – două exemplare originale.

Conform pct. 40 din Instrucțiunea cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, aprobată prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 112 din 22 iunie 2005, în cazul apariției necesității de solicitare a actelor suplimentare sau a unui aviz consultativ, registratorul obligatoriu emite o decizie argumentată, privind prelungirea termenului de examinare a cererii, cu cel mult 40 de zile calendaristice. În decizie se indică care acte urmează a fi înlocuite sau prezentate suplimentar pentru înregistrarea bunului imobil și a drepturilor asupra lui, precum și termenul în interiorul căruia trebuie să fie prezentate/înlocuite actele.

La depunerea cererii nr. 3101/18/3711 din 05 martie 2018 organul cadastral nu i-a solicitat careva acte suplimentare, însă odată cu înaintarea cererii prelabile din 03 aprilie 2018 a prezentat Agenției Servicii Publice o copie legalizată a Statutului societății cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” din 28 decembrie 2016 și o copie simplă de pe același act juridic, o copie legalizată de pe Actul de transmitere (transfer) din 24 noiembrie 2016, adică Anexa nr. 9 la procesul-verbal nr. 32 al Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor întreprinderii cu capital străin „Petrom Moldova” societate pe acțiuni din 24 noiembrie 2016 și o copie simplă de pe același act juridic și o copie legalizată a deciziei Agenției Servicii Publice, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept privind înregistrarea persoanei juridice, (anterior Camera Înregistrării de Stat), în rezultatul reorganizării din 28 decembrie 2016 și o copie simplă de pe același act juridic.

Actul administrativ contestat conține greșeli care pun la îndoială diligența și buna-credință a Serviciului cadastral teritorial Criuleni, inclusiv corectitudinea și obiectivitatea concluziilor exprimate în acesta, or, registratorul s-a expus asupra unor eventuale modificări în Registrul bunurilor imobile cu nr. *****, care nu are legătură cu obiectul cererii nr. 3101/18/3711 din 05 martie 2018.

Decizia contestată nu se referă la obiectul cererii nr. 3101/18/3711 din 05 martie 2018 și legislația nu prevede posibilitatea corectării ei, de aceea urmează a fi anulată ca fiind neveridică și irelevantă dosarul cadastral nr. *****.

A cerut societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” admiterea acțiunii, anularea deciziei Serviciului cadastral teritorial Criuleni din 16 martie 2018 „Cu privire la refuzul înregistrării bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor”, cu obligarea Agenției Servicii Publice de a consemna schimbarea denumirii și formei juridice de organizare a proprietarului bunurilor imobile în societate cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” și încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a sumei de 10.000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” și s-a menținut hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Ambele instanțe de judecată și-au motivat soluțiile de respingere a acțiunii prin faptul că reieșind din prevederile art. 70 alin. (5) din Codul civil, (până la modificările operate prin Legea privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative nr. 133 din 15 noiembrie 2018, în vigoare din 14 ianuarie 2019, cu unele excepții), art. 12 alin. (8), art. 33 alin. (1) lit. b), art. 41 alin. (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998 și pct. 136⁹ din Instrucțiunea cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, aprobată prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 112 din 22 iunie 2005, în cazul solicitării înregistrării dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, în situația reorganizării persoanelor-juridice, solicitantul are obligația de a prezenta Actul de transmitere-predare în care să fie indicate bunurile care sunt transmise către persoana juridică creată prin reorganizare, pe când reclamanta societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” contrar normelor de drept enunțate nu a prezentat organului cadastral un atare Act de transmitere, fapt ce atestă legalitatea actului administrativ contestat.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul societății cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” precum că la data depunerii cererii nr. 3101/18/3711 din 05 martie

2018 a prezentat Serviciului cadastral teritorial Criuleni Actul de transmitere/transfer întocmit la data reorganizării societății, în care expres a fost indicat că se transmit toate drepturile și obligațiile sale, or, în acest Act nu au fost identificate bunurile imobile care au fost transmise către societatea comercială creată prin reorganizare – societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova”.

În afară de aceasta, în Actul de transmitere prezentat de către societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” urma să fie identificat bunul imobil asupra căruia s-a solicitat înregistrarea dreptului de proprietate după cum prevede art. 29 alin. (3) din Legea cadastrului bunurilor imobile, or, documentele prezentate pentru înregistrarea drepturilor trebuie să identifice bunul imobil (să conțină descrierea lui) sau dreptul intabulat asupra căruia se cere a face înscrierea, să indice dreptul ce urmează a fi înscris sau radiat, să conțină numele părților, semnăturile de rigoare, iar în cazurile stabilite de lege, să fie autentificate notarial.

La 09 aprilie 2019, societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” a depus cerere de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La 24 iunie 2019, în adresa Agenției Servicii Publice a fost expediată copia recursului depus de societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa societății cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” la 25 martie 2019, însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurentă (f.d. 146).

Prin urmare, se consideră că calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 09 aprilie 2019.

Examinând temeiurile recursului depus de societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova” în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursurile depuse nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova”.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către societatea cu răspundere limitată „Petrom-Moldova”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan